СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	6
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	**Зоріна Олена Анатоліївна**, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/zorina-olena-anatoliyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: OAZorina@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Бухгалтерський облік», «Фінансовий облік І», «Фінансовий облік ІІ», «Аналіз господарської діяльності»

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	5	150	24	40	86	екзамен
	Заочна форма					
	5	150	4	2	144	екзамен

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Управлінський облік»** є обов'язковою компонентою навчального плану. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в формуванні у майбутніх спеціалістів теоретичних знань і практичних навиків з організації та методики управлінського обліку, його удосконалення з урахуванням прогресивного зарубіжного досвіду, використання облікової інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. **Завдання вивчення навчальної дисципліни**: формування знань про зміст управлінського обліку, його принципах і призначенні; засвоєння теоретичних основ визначення витрат і результатів виробничої діяльності

	підприємств; обліку витрат виробництва і збуту за видами, місцями формування і об'єктами калькулювання; вивчення порядку реєстрації, обробки, аналізу, передачі облікової інформацію у тому вигляді, що відповідає вимогам управлінського персоналу; вивчення сучасних систем виробничого обліку, стандарт-костингу, директ-костингу, абзорпшен-костингу і особливостей їх застосування на підприємствах різних галузей економіки; використання інформації управлінського обліку для прийняття управлінських рішень і оцінки їх ефективності. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення. СК05. Здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень. СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
Програмні результати навчання	ПРН02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПРН03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПРН04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПРН05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту, та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПРН08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПРН09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Організація управлінського обліку та планування витрат задля формування системи бюджетів на підприємстві** Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку, його взаємозв'язок з фінансовим обліком Тема 2. Витрати підприємства: класифікація та поведінка Тема 3. Організація обліку і контролю за центрами відповідальності Тема 4. Бюджетування та контроль: сутність, порядок організації та здійснення **Змістовий модуль 2. Калькулювання витрат та моделі прийняття управлінських рішень на основі аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток»**

	Тема 5. Основи калькулювання та методи обліку витрат і калькулювання Тема 6. Системи обліку і калькулювання за повними, за змінними та за нормативними витратами Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Тема 8. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень
Методи навчання	Для ефективного засвоєння дисципліни використовується поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання, що сприяють формуванню як теоретичних знань, так і практичних навичок: традиційні (лекції, дискусії, робота з літературою, самостійне опрацювання навчального матеріалу); практичні (розв'язання задач і практичних ситуацій, виконання розрахунків, складання бюджетів і кошторисів, калькулювання собівартості продукції, аналіз управлінської звітності), інтерактивні (кейс-метод, ділові ігри, групові проєкти, тренінги та воркшопи); дослідницькі (підготовка наукових доповідей, рефератів і статей, аналіз практики діяльності підприємств, проведення міні-досліджень); цифрові (використання систем дистанційного навчання, використання онлайн-платформ, моделювання управлінських рішень за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення); контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи MicrosoftTeems та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити

	виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text
2. Закон України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні", затверджений Верховною Радою України. 16. 07. 99 р. № 996-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджений наказом МФУ від 29.11.1999 № 290. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджений наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text
5. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. К. «Центр навчальної літератури», 2023
6. Задорожний З.-М. В., Муравський В. В., Семанюк В. З., Омецінська І. Я. Управлінський облік: навч. посіб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2023
7. Зоріна О. А. Впровадження системи управлінського обліку на підприємстві: організаційний аспект. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2022. №9. URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2022-9-8260
8. Зоріна О. А. Системи калькулювання собівартості «директ-костинг» та «абзорпшен-костинг»: порівняльна характеристика. *Формування ринкових відносин в Україні.* 2022. № 9 (256). С. 16-20 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2022/12/9-2022.pdf
9. Зоріна О. А. Маржинальний аналіз як важливий інструмент прийняття управлінських рішень. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 11 (258). С. 11-16 URL: http://dndiime.org/wp-content/uploads/2023/02/11_2022.pdf
10. Зоріна О. А. Взаємозв'язок управлінського обліку та управлінського контролю: особливості та етапи впровадження на підприємстві. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць. Спеціальний випуск.* 2024. DOI: 10.31767/nasoa.2024. si02
11. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Імплементація процедур управлінського обліку в процедури системи управлінського контролю: координація інструментарію. *Статистика України,* 109(2), 110–117. DOI: https://doi.org/10.31767/su.2(109)2025.02.11
12. Зоріна О. А., Зорін А.В.. Стратегічний управлінський облік та його роль в управлінському контролі: теоретичний аспект. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць.* № 1-2, 2026. DOI: 10.31767/nasoa.2026. XX
13. Шевців Л.Ю. Стратегічний управлінський облік і аналіз: навч. посіб. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС. 2025 – 504 с. ISBN 978-617-8483-29-6

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 50 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 49 балів, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Управлінський облік» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-

	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- розв’язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 1 до 4 балів
	- розв’язання теоретичного завдання	1 бал
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	1 бал
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 11 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 11 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	-
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 70 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: усне опитування; тестування; виконання практичних завдань і розрахункових робіт; розв'язання ситуаційних та кейсових завдань; виконання самостійної роботи; підготовка рефератів, доповідей та презентацій; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань; підсумковий контроль (іспит).

Практичні заняття передбачають обговорення теоретичних питань і проблем, розв'язання облікових та аналітичних задач; формування управлінської звітності; розв'язання ситуаційних завдань (кейсів); обґрунтування управлінських рішень; презентацію та захист результатів виконаних завдань.. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 6 балів. Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється шляхом перевірки виконаних індивідуальних завдань, тестування, усного опитування, захисту практичних робіт та оцінки здатності застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань з управлінського обліку.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5-6	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому літературу.
1-4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі вирішення практичних завдань та ситуацій, що формуються та виконуються в системі Moodle, а також усного опитування та оцінюються від 0 до 11 балів.

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є екзамен, у формі вирішення практичних завдань та ситуацій, що формуються та виконуються в системі Moodle, які оцінюються від 0 до 20 балів, а також усного опитування, яке оцінюється від 0 до 10 балів.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Екзамен		**Оцінка**	**Пояснення**
Відмінно	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	**82-89**	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналізу можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	**64-73**	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.

Незадовільно	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування. Протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.